

3) Novela zákona o dani z pridanej hodnoty (DPH)

sprísnenie podmienok na registráciu platiteľa DPH; zavedenie inštitútu zábezpeky a ručenia za daň; preukazovanie dodania tovaru; zmena v zdaňovacom období pre novo registrovaných platiteľov DPH

Zámer opatrenia: obmedziť možnosti podvodných aktivít, zabrániť ich rozširovaniu a zabrániť zneužívaniu systému dane z pridanej hodnoty

Obsah opatrenia:

- sprísnenie podmienok pre registráciu dane pre rizikové subjekty; za rizikové sú označované tie subjekty, ktoré v minulosti mali alebo majú nedoplatky na dani z pridanej hodnoty
- žiadateľovi o registráciu na platcu DPH určí daňový úrad rozhodnutím výšku zábezpeky odrážajúcu riziko vzniku daňového nedoplatku vo výške od 1000 € do 500 000 €; zábezpeku zloží aj firma, ktorá v čase registrácie ešte nevykonáva žiadnu ekonomickú činnosť
- zábezpeka sa použije na úhradu nedoplatku na dani; ak zábezpeka nebude použitá, daňový úrad ju vráti platiteľovi po 12 mesiacoch
- novo zaregistrovaný platiteľ DPH bude povinne platiť DPH v mesačných intervaloch po dobu aspoň 12 mesiacov
- opatrenie zavádza povinnosť potvrdzovania prijatia tovaru zahraničným odberateľom; potvrdenie musí obsahovať o.i. identifikáciu odberateľa, množstvo a druh tovaru, adresu miesta a dátum prevzatia tovaru
- novela rozširuje právomoci daňového úradu o možnosť zrušiť registráciu za platiteľa DPH v prípadoch, že:
 - prestal podnikat'
 - opakovane nepodáva daňové priznania k DPH alebo si nesplnil daňovú povinnosť
 - nie je zastihnutelný vo svojom sídle alebo prevádzkarni
 - porušuje povinnosti pri daňovej kontrole
- opatrenie zavádza on-line register neplatičov DPH; týkať sa bude daňovníkov, ktorí napríklad opakovane nepodali daňové priznanie k DPH alebo nezaplatia daň
- novela zavádza povinnosť viesť podrobnú evidenciu o kúpe automobilu od dodávateľa z inej členskej krajiny EÚ a zasielať ich daňovému úradu v rovnakých termínoch ako daňové priznanie
- limit, do ktorého sa doklad vyhotovený elektronickou registračnou pokladnicou považuje za plnohodnotnú faktúru na účely uplatnenia odpočtu DPH sa stanovuje na 1000 € pri platbe v hotovosti, resp. 1600 € pri platbe inými platobnými prostriedkami
- platiteľ DPH, ktorému má byť dodaný tovar alebo služba v tuzemsku ručí za daň uvedenú na faktúre
- opatrenie obmedzuje možnosť založiť spoločnosť s ručením obmedzeným osobou, ktorá má daňový nedoplatok

Názory proponentov:

- zábezpeka na daň aj rozšírenie ručenia za daň sú kroky, ktoré môžu výrazne znížiť daňové úniky
- prijatá novela zvýši mieru efektivity výberu DPH
- sprísnenie podmienok na registráciu platiteľa DPH zníži podiel subjektov, ktoré zneužívajú systém platenia DPH na trhu a tým skvalitnia podnikateľské prostredie

Názory oponentov:

- daňovým úradom chýba efektívny systém, ktorý by dokázal vytipovať rizikové subjekty či transakcie a určiť, kam má ísť daňový úrad na kontrolu
- prijatie novely výrazne zvýši administratívnu náročnosť podnikania a môže odčerpať finančné zdroje začínajúcim podnikateľom
- pri výpočte zábezpeky nie sú jasne stanovené pravidlá na určenie jej výšky, čo vytvára priestor na korupciu na úradoch

Primárny zdroj: Novela zákona (č. 246/2012) o dani z pridanej hodnoty

<http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=4033>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: Schválené v NRSR 26.7.2012 v 3. čítaní; účinnosť od: 1.10.2012

Navrhovateľ: Ministerstvo financií SR